Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 5 FRIDAY, JANUARY 9 1998 PERSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 9-го СІЧНЯ 1998 р. Ч. 5 РІК CV

В. Пинзеник уважає ухвалений бюджет нереальним

Київ(Р.Р.). — Голова Партії „Реформи і Порядок" (ПРП) Віктор Пинзеник на пресконференції 3-го січня у Львові сказав, що ухвалений парламентом державний бюджет на 1998 рік є „абсолютно нереальним". За його словами, „намагаючись врятувати власні кишені, народні депутати ухвалили абсолютно нереальний державний бюджет, і ніхто не знає, яким чином його вдасться здійснювати". На думку В. Пинзеника, передбаченого дефіциту бюджету на 3.3 відс. держава не зможе досягти навіть за найсуворішої економії.

З наближенням виборів, сказав В. Пинзеник, у парламенті все більше забльоковується реформістська законодавча діяльність. Бажання депутатів „досягти дешевої популярности не дає їм змоги ухвалювати розважні рішення, особливо у сфері соціяльної політики", а рішення парламенту підняти рівень пенсій і межі малозабезпечености може спровокувати новий стрибок інфляції.

В. Суслов нарікає на представника МВФ

Київ(Р.Р.). — Міністер економіки України Віктор Суслов у листі до прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка поскаржився на керівника постійного представництва Міжнародного валютного фонду (МВФ) в Україні Патрика Ленена, що той не намагається поліпшити співпрацю між Урядом України та МВФ.

Як інформує агентство „Інтерфакс-Україна", Міністерство Економіки України не має наміру продовжувати термін перебування в Києві П. Ленена, як старшого постійного представника МВФ. За твердженням В. Суслова, П. Ленен „не сприяє поліпшенню співробітництва і взаєморозуміння між Урядом України і МВФ". П. Ленен працює на згаданому пості від січня 1997 року. У липні 1997 року з представництва МВФ в Україні зрезиґнував Алекс Сундаков, який очолював представництво протягом двох з половиною років.

Водночас представники Національного Банку України Володимир Стельмах та Міністерства Фінансів Сергій Макацарія виступають за продовження уповноважень постійного представника МВФ для П. Ленена до 1-го лютого 1999 року.

Відбулася конференція про Українську державницьку школу

Київ. — Тут від 12-го до 13-го грудня 1997 року відбулася перша в Україні і перша взагалі міжнародна наукова конференція на тему „Українська державницька школа: історія, політичні науки, право", організована Східньоевропейським Дослідним Інститутом ім. В. Липинського (Філядельфія) та Інститутом східньоевропейських досліджень Національної Академії Наук України.

Доповіді та дискусії конференції стосувалися тих пекучих проблем, які донедавна були закритими для української історіографії, наприклад, українська держава як титульне поняття, державницьке мислення, державницькі напрямки в українській історичній науці та їхній зв'язок з дійсною політикою.

Отже виступи і обговорення охоплювали тих науковців державницького напрямку в українській науці, які ставили в центрі своїх досліджень державу, на відміну від науковців більш розробленого в українській науці народницького напрямку, які наголошували у своїх працях народ.

Сесія про „Державницькі школи в міжнародній науці" включала такі доповіді, як „Державницькі школи в міжнародній науці" (Ярослав Пеленський), „Польська державницька школа" (Мацєй Яновський), „Російська державницька школа" (Ірина Колесник), „Державне мислення В. Липинського та українській національний міт" (Наталя Яковенко).

На сесії про Галицьку державницьку школу (керівник — Ярослав Дашкевич) обговорено таких науковців української державницької школи, як „Степан Томашівський" (Надія Халат), „В. Липинський і С. Томашівський" (Олексій Сухий), „Омелян Терлецький" (Богдан Гудь), „Іван Крип'якевич" (Ярослав Дашкевич), „Василь Кучабський" (Степан Гелей), „Іван Кревецький" (Феодосій Стеблій), „Степан Рудницький" (Марія Кармазіна).

Сесія про Києво-еміґрантську державницьку школу" (керівник — Наталя Яковенко) охоплювала доповіді про таких її представників, як „Дмитро Дорошенко" (Олександер Мельничук), „Борис Крупницький" (Олексій Ясь), „Наталія Полонська-Василенко" (Василь Ульяновський), „Олександер Оглоблин" (Ігор Верба), „Микита Шаповал" (Надія Миронець), „Сергій Шелухін" (Тетяна Осташко), „Лев Окіншевич" (Ігор Усенко). До цієї школи також належали такі українські історики та юристи, як Олександер Шульгин, Станіслав Дністрянський, Володимир Старосольський, Андрій Яковлів та ряд інших.

На конференції відбулося два панелі. Перший, присвячений темі „Чи існувала українська совєтська державницька школа?" (керівник Владислав Верстюк), з участю таких доповідачів, як Владислав Верстюк, Ігор Гирич, Станіслав Кульчицький, Ігор Усенко та Ярослав Пеленський. Другий панель про „Політичну систему сучасної України" (керівник Валентин Якушик) відбувся з участю доповідачів: Микола Томенко, Валентин Якушик, Тетяна Шмарьова, Олег Проценко, Мирослав Попович та Іван Мигуль.

Конференція відбулася в залі будинку Секції сус-

(Закінчення на стор. 4)

В. Пустовойтенко боротиметься з чорним ринком

Київ(Р.Р.). — Пресова служба Кабінету Міністрів повідомила, що прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко на урядовій нараді 3-го січня заявив про необхідність змінити існуючий стереотип поповнення державного бюджету.

Головні зусилля, на думку голови Уряду, треба спрямувати на боротьбу з чорним ринком. Для цього, зазначив Пустовойтенко, необхідно зламати існуючу систему негативних процесів в економічній сфері. Уряд має працювати на випередження подій, а не займатися констатуванням фактів.

За словами міністра економіки Віктора Суслова, близько 43 відс. валового внутрішнього продукту виробляється в тіньовій економіці, яку обслуговує майже половина всієї грошової маси держави.

Учасники наради наголошували, що збільшення бартерних операцій у загальній схемі розрахунків, зростання обсягів контрабандних товарів та невиправдано низьких податків і інших пільг, масове ухилення від сплати податків — це неповний перелік тих негативних явищ, що впливають на економічну ситуацію в державі.

Учасники наради запропонували встановити суворішу контролю за сплатою податків, з притягненням до відповідальности хронічних неплатників. Вирішено також посилити боротьбу з контрабандою, підвищити довір'я до банково-кредитної системи тощо.

О. Мороз відвідав Чернігівщину

Київ(Р.Р.). — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз під час відвідин Чернігівщини 4-го січня зустрівся з трудовим колективом акціонерного товариства „Чексіл".

Згідно з інформацією УНІАН, О. Мороз сказав, що „Україною керують не Президент і офіційна влада, а корумповані угруповання". За словами голови парляменту, Президентові, генеральному прокуророві, Міністерству Внутрішніх Справ відомі імена корумпованих керівників, однак питання про притягнення їх до відповідальности ніхто не порушує.

На запитання про його ставлення до колишнього прем'єр-міністра Павла Лазаренка, О. Мороз зазначив, що в своїх судженнях керується офіційними документами, які свідчать, що П. Лазаренка звільнено з праці за станом здоров'я. А з приводу нинішніх публікацій про його якісь зловживання, то важко повірити, що про них не знали тоді, коли Лазаренко очолював Уряд чи навіть коли призначувано його на пост прем'єр-міністра.

Голова парляменту вважає, що частинно ситуацію в Україні можуть змінити вибори депутатів і те, якою після них стане Верховна Рада і чи зможе вона, в разі необхідности, корегувати дії Президента і Уряду.

Закликавши присутніх взяти участь у виборах і проголосувати за тих, кому вони довіряють, О. Мороз підкреслив, що доки Валютно-кредитну раду при Кабінеті Міністрів та Національну агенцію реконструкції та розвитку очолюватиме Роман Шпек, в Україні не буде власної інвестиційної політики. В політиці приєднання закордонних інвестицій в українську економіку допускається чимало помилок. „Значно легше виконувати рекомендації й отримувати товаровий кредит комбайнами „Джан Дір" за 300,000 дол. кожний, аніж випускати комбайни на українських підприємствах, — зазначив голова Верховної Ради, додавши, що такі дії української сторони підтримують промисловість чужих держав.

Під час зустрічі з військовослужбовцями 169-го окружного навчального центру „Десна" О. Мороз наголосив, що в державно-правній реформі, яку здійснює Верховна Рада, Збройні Сили України посідають важливе місце, оскільки є нагальна потреба піднести престиж української армії. Кризовий стан у ній є наслідком загальної економічної кризи в країні. На думку голови парляменту, Україна здатна відновити свій військовий і оборонно-промисловий потенціял. Він також заявив про намір на всіх рівнях обстоювати необхідність обов'язкової військової служби та відновлення військового виховання в школах. Для забезпечення старших житлом Верховна Рада плянує законодавчо закріпити відрахування частини грошових надходжень від амортизації на капітальне виробництво, в тому числі й житла для родин військовослужбовців.

У британських дипломатів відібрано амбасаду

Київ. — Намагаючись запобігти можливому шпигунству за Президентом Леонідом Кучмою, українська влада змусила британських дипломатів відмовитися від їхнього будинку амбасади, повідомило агентство Ройтерс.

Згідно з газетою „Всеукраинские Вєдомости", урядовці побоювались, що представники Великобританії, працюючи у сусідстві з Президентом України, не зможуть перебороти спокусу і почнуть підслуховування. Амбасада мала бути розташована поряд з новим шестиповерховим будинком, в якому на найвищому поверсі мешкає Л. Кучма з родиною.

За словами одного дипломата, який побажав залишитися невідомим, британцям запропоновано компенсацію. Згідно з газетою, в 1992 році Великобританія підписала з міською владою Києва контракт щодо згаданого будинку. З того часу за винайм заплачено біля мільйона долярів.

В публікації сказано, що будинок, збудований ще в XIX столітті, уже знесено і дипломати розташувалися в резиденції британського амбасадора на тій самій вулиці.

Президент Клінтон хоче збалянсувати бюджет у 1999 році

Вашінгтон. — У понеділок, 5-го січня, президент Билл Клінтон сказав, що вже на 1999 рік запропонує збалянсований державний бюджет, три роки швидше, як первісно заплановано. Цим також він дав до зрозуміння, що хоче стримати, а може й зовсім припинити державну дефіцитну політику, котра впродовж десятиліть гальмувала мрії президентів і законодавців.

Від багатьох років державний дефіцит керував внутрішньою політикою ЗСА, зупиняючи демократів від плянованих видатків і стримуючи надії республіканців про зменшення податків. „Ми зробили значні кроки в цьому напрямку", — підкреслив президент Б. Клінтон у своєму короткому виступі в кабінетній кімнаті Білого Дому, де він зустрічався зі своїми економічними дорадниками.

Збалянсований бюджет ЗСА мали ще у 1969 році, а останній раз, що Президент запропонував збалянсований бюджет було у 1971 році за президента Ричарда Ніксона, але тоді Конгрес та існуючі економічні проблеми на це не дозволили.

Про теперішні успіхи, а з тим і можливості приспішити збалянсовання державного бюджету Президент віддав належність працьовитості та продуктивності американського народу, як також і своїй політиці. Крім того, він також підтвердив і те, що економісти приватного сектора і члени Конгресу припускали вже давніше — здоровий економічний ріст в країні був у першу чергу тим значним фактором, який обнизив дефіцит швидше, як цього сподівались.

Рівночасно Президент остерігав перед надто великою щедрістю в майбутньому з фондами, котрі в основному ще не є у розпорядимості до розпроділювання. А на питання чи він передбачає будь-які зменшення податків у цьому році, Б. Клінтон заявив, що „не можна ризикувати майбутністю, для котрої так важко всі трудились".

Недавні „азійські тигри" поставали котенятами

Вашінгтон. — У зв'язку з тим, що південно-східня Азія, країни якої ще донедавна вважалися „економічними тиграми", увійшла в новий рік фінансово знищеною, Міжнародний валютний фонд оприлюднив висновки своїх експертів.

Отже, сукупний економічний ріст в Сінгапурі, Маляйзії, Таїланді і, ймовірно, на Філіпінах в цьому році не перевищуватиме 1.7 відс. Раніше він досягав 8 і більше відс. Масовий відплив інвестицій приведе до згортання виробництв, капітального будівництва, до припинення розвитку інфраструктури, до значного кількісного зменшення місць праці.

Керівники дев'яти країн, що входять в регіональну економічну організацію АСЕАН — Бруней, В'єтнам, Індонезія, Ляос, Маляйзія, Мянма, Сінгапур, Таїлянд і Філіпіни — зібравшись у грудні на конференцію в Куала-Люмпур, маляйзійській столиці, звернулися за негайною допомогою до З'єднаних Стейтів Америки, Европейського союзу і Японії. Потрібні, як підкреслюється в резолюції конференції, „надзвичайні глобальні заходи". Валютно-фінансова криза буквально вичистила державні каси держав південносхідньої і південної Азії, вони втратили від 20 до 100 і більше відс. в офіційному курсі своїх національних валют.

Тим часом надії на Японію виявилися досить ілюзорними, бо курс японської єни щодо доляра котиться вниз. Експерти остерігають, що зменшення японського експорту з країн АСЕАН стимулюватиме ще значніший спад у південносхідній Азії, чий експорт головним чином орієнтований саме на Японію і країни Заходу.

Експерти Міжнародного валютного фонду вважають, що фінансова хвороба зайшла занадто далеко і без хірургічного втручання вже годі обійтися. Передусім слід усунути причини кризи — ве-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

СТВОРЮЄТЬСЯ ЛІГА ВЕЛИКИХ БАНКІВ

КИЇВ. — Пресова служба Антимонопольного комітету України (АМКУ) повідомила, що АМКУ дав згоду на створення Ліги великих банків і погодив її статут. Засновниками ліги є Промінвестбанк, Агропромисловий банк „Україна", банк соціяльного розвитку „Укрсоцбанк", „Укрексімбанк" та Ощадний банк України. Антимонопольний комітет зобов'язав лігу та її членів утримуватися від узгоджених дій, які привели б до обмеження конкуренції на ринку банкових послуг або в значній його частині, зокрема, у сфері надання міжбанківських кредитів, розміщення облігацій внутрішньої державної позики, обслуговування бюджетних рахунків тощо. АМКУ заборонив втручання ліги у діяльність своїх членів, яка може привести до обмеження конкуренції на ринку послуг.

НИЗЬКА ПОЛІТИЧНА АКТИВНІСТЬ

ХАРКІВ. — Соціологічне опитування в рамках проєкту TACIS Східньоукраїнським Фондом Соціяльних Досліджень показало, що близько 30 відсотків опитаних практично не цікавляться політикою. Опитування засвідчило, що 49 відс. респондентів мають намір брати участь у виборах, 27 відс. не відмовилися б від участи у референдумах, 3,5 відс. належать до партій або є їхніми прихильниками, 36 відс. опитаних не бажають брати участи у політичному житті держави. Опитано 8000 осіб.

ПЕРЕБУДОВА ДЕРЖАВНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ЗВ'ЯЗКУ

КИЇВ. — Кабінет Міністрів схвалив програму перебудови двох найбільших державних об'єднань України — „Укртелеком" і „Укрпошта", до яких входять обласні підприємства електрозв'язку і поштового зв'язку. На їх базі передбачається створити два монолітні акціонерні товариства, які стануть державними компаніями, які в майбутньому можна буде приватизувати. За оцінками голови Державного комітету зв'язку Дмитра Худолія, реструктуризація дасть додаткові впливи до бюджету і дозволить щороку забезпечити телефонами до 600 нових абонентів.

ЗБРОЙНІ СИЛИ ПОЧАЛИ НОВИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

КИЇВ. — Від 4-го січня в Збройних Сил України розпочався новий навчальний рік. Як повідомило Українське телебачення, за традицією у всіх військових частинах пройшли урочисті віча. Для перевірки підготовлення частин та з'єднань на місця виїхали представники керівного складу Міністерства Оборони. Під час навчальних занять українські воїни відпрацьовуватимуть питання організаційної готовости бойових та інших видів підготов. Особливість навчання українського війська у цьому році буде в тому, що навчання проходитиме в умовах удосконалення організаційно-штабної структури. Заплановано також збільшити кількість і рівень військових навчань та заходів, у тому числі у галузі міжнародного співробітництва.

ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ ЗРОСТАЄ

ЧЕРКАСИ. — На кінець грудня 1997 року в місті зареєстровано 3,648 безробітних, що вдвічі перевищує їх число на початку 1997 року. За даними Черкаського міського центру зайнятости, у 1998 році черкаські підприємства звільнять з праці ще близько 2,000 працівників. Серед того, що пропонується безробітним — 36 відс. вакансій, які не забезпечено повноцінною зарплатнею, 18.5 відс. вакансій вимагають фахівців високої кваліфікації, а 11.5 відс. вакансії пов'язано з комерційною діяльністю і також не гарантують стабільних заробітків.

У СВІТІ

У ПОНЕДІЛОК, 5-ГО СІЧНЯ, пресова служба російського президента Бориса Єльцина повідомила, що він вирішив відкласти свої заплановані на цей місяць офіційні відвідини до Індії. Б. Єльцин минулого місяця перебував у лікарні з уваги вірусову інфекцію, але стан його здоров'я не є причиною перенесення його подорожі. Б. Єльцин плянував відвідати Індію 19 - 20-го січня після того, як обидві країни договорились про вершинну конференцію.

В ІЗРАЇЛІ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Беньямін Нетанягу вміло переміг свою першу парляментарну кризу після резиґнації Дейвида Леві, міністра закордонних справ, і отримав схвалення бюджету на 1998 рік голосами 58 до 52. Одначе це не є кінцевим успіхом, бо з приїздом до Ізраїля Денниса Росса, американського посередника мирних переговорів на Близькому сході, котрий вже у вівторок, 6-го січня розпочав приготовання зустрічі Б. Нетанягу з президентом Биллом Клінтоном, заплянованої на 20-го січня у Вашінгтоні, в нього є нові проблеми. У наступних двох тижнях ізраїльський прем'єр-міністер повинен би отримати від кабінету міністрів схвалення дальшого відтягнення окупаційних військ з території західнього берега ріки Йордан, але вже тепер тверді націоналісти урядової коаліції, зокрема з Національної релігійної партії заявляють, що будуть боротися проти будь-якого відтягнення військ зі згаданої території.

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 5-ГО СІЧНЯ, відомий у 1960 роках популярний американський співак 62-річний Санні Боно, який опісля став політиком та був обраний до Конгресу, загинув від удару з деревом під час лещатарювання. С. Боно був завзятим лещатарем, і коли місцеві власті були повідомленні про його запізнене повернення з лещатарських терень, негайно розпочали розшуки. Тіло знайдено дві години пізніше пізно по полудні на з'їздах Гевенлі скі різорт на пограничі стейтів Каліфорнія та Невада, приблизно 55 миль на південь від Ріно. С. Боно мав значні успіхи, співаючи зі своєю тодішньою дружиною Шер, обидвоє мали декілька успішних пісень, найбільш відома з них це — „Ай гот ю, бейб". Це другий з черги лещатарський смертний випадок відомих особистостей в одному тижні.

У НЮ ЙОРКУ ДЖЕРАЛДІН ФЕРРАРО минулого понеділка, 5-го січня, подала до загального відома, що вирішила знову увійти у політичне життя, змагаючись за номінацію зі сторони Демократичної партії кандидату проти републіканського сенатора Алфонса Д'Амато. Свою передвиборчу кампанію Дж. Ферраро почала від закидів у сторону А. Д'Амато, що він займається політикою очорнювання, та приписала йому недіяльність щодо занечищення довкілля, а також і у ділянці поліпшення освіти. Дж. Ферраро у 1984 році кандидувала на віцепрезидента з демократичним президентським кандидатом Волтером Мондейлом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.
UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Нехай щастить Україні в новому році!

Так ми один одному бажаємо — щоб 1998 рік був для на щасливішим, ніж минулий, і того ж бажаємо Україні. Водночас зі задоволенням признаємо, що й прожитий рік не минув для молодої української держави намарне, а дещо подвигнув її вперед, наблизив до цивілізованої Европи і світу. І хоч матеріяльний рівень життя покищо низький і значна частина суспільства стогне від нестатків, ледве зводячи кінці з кінцями, все ж українська людина, позбувшись імперського зашморгу і отруюючих душу большевицьких догм, здає собі справу, що належить до великої нації і що воля врешті-решт приведе Україну до розквіту, на який вповні дозволяє її величезний економічний, інтелектуальний і духовий потенціял.

До здобутків незалежного, суверенного і соборного українського народу слід зачислити в демократичний спосіб обрану законодавчу владу, легітимний Уряд, який діє на підставі нової Конституції, узаконений цією Конституцією державний статус української мови, українську національну валюту, релігійну свободу і свободу слова. Повільно, може й занадто повільно, та все ж українська господарка переходить від командно-адміністративної системи до приватизації і вільного ринку. Сьогодні вже понад 35,000 селян працюють на власних фармах. В крамницях, на ринках вже повно власної сільсько-господарської продукції, хоч через загальну бідність пропозиція ще значніша, ніж попит. Діють комерційні банки, брокерські бюра, забезпеченеві компанії, фондові і валютні біржі, незалежні газети і телевізійні станції, приватні школи і вищі навчальні заклади зі світового рівня професурою.

На жаль, поріг у новий рік переступили і прикрі недоліки, через які Україна залишається ледве не на самому дні економічної кризи. За шість незалежних років суспільство так і не структуризувалося в політичному сенсі, кермо державного управління перебуває в руках старої партійно-номенклятурної олігархії, панування якої кланізувало спільноту, стимулювало корупцію і організовану злочинність, давши цим самим козирі для дестабілізуючої діяльности комуністів і соціялістів. Сьогодні робітник в Україні дістає найменшу, або одну з найменших, у світі погодинну платню — 35 центів. Держава боргує працівникам бюджетних ділянок майже півтора блн. гривнів, працююча людина по півроку не дістає ніякої платні, залишаючи свою родину без найнеобхіднішого. Приватну ініціятиву, що тільки народжується, в зародку душить несправедлива податкова система.

Намагаючись знайти об'єктивну відповідь на запитання, хто ж винний у всіх цих негативних процесах і явищах, мусимо бути чесними зі собою і шукати шкідників не десь ззовні, поза Україною, а передусім у ній самій, в нецивілізованому характері держави і її керівних органів. Досить згадати, що за шість самостійних років вісім разів мінялися діячі на пості прем'єр-міністра.І в кожному випадку року не минало, як починалися незгоди між прем'єром і Президентом — прем'єр виявлявся „не той", хоч на чільне місце він потрапляв саме з волі Президента, першого чи другого. З волі президентів, а точніше — з їхнього сваволля, жоден український прем'єр-міністер не мав можливости зформувати Уряд згідно з власним розумінням і власними критеріями. А якщо це так, то жодного з них не можемо звинувачувати в неефективній та безвислідній діяльності. Це перший, здається, раз, що Президент Л. Кучма заявив, нібито „абсолютно довіряє" теперішньому прем'єрові Валерієві Пустовойтенкові. Користуючись цим високим довір'ям, останній зформував свою міністерську дружину без тиску ззовні. І що Україна дістала в результаті? Може, коаліційний Уряд, створений в інтересах всіх суспільних прошарків, всієї України? Ні, дістала Уряд, який представляє інтереси переважно Народно-Демократичної Партії, політично близької до лівого, соціялістичного крила в загальнопартійному спектрі. „Ми так і не розбудували політичні системи, не структуризувалися політично і це привело до того, що економіка стала заручницею політики", — пише відомий економіст і рухівець, професор Володимир Черняк.

Треба тільки додати — заручницею недоброї, недобросовісної і, нема чого гріха таїти, нерідко антидержавницької, антиукраїнської політики, яка фатально гальмує процес нового викристалізування понівеченої царським і совєтським великодержавним шовінізмом української нації. Тому головним завданням свідомого українського громадянства напередодні нових парляментарних виборів в Україні вважаємо українізацію влади, Уряду, державних установ. Без патріотизму, без вірної синівської любови до України, без відповідальности за долю української нації ніяка політика не буде успішною.

Євген Судак,
Київ

ПОЛІТИЧНИЙ ХАОС ДОВКОЛА ЧОРНОБИЛЯ

Вже досить давно найбільш розвинені країни світу твердо пообіцяли Україні (між іншим, в обмін за ядерне роззброєння) допомогу у ліквідації наслідків Чорнобильської аварії. З того часу у цій справі майже нічого не досягнуто. В першу чергу це стосується України. Останнє засідання Комісії Кучма-Гор та нарада країн і організацій-донорів, що відбулися в ЗСА, своїми результатами окреслили трудне становище.

Чорнобильська проблема існує для України у двох вимірах. Перший аспект стосується власне ЧАЕС, її функціонування, закриття та „утилізації" разом з об'єктом „Укриття", а також пов'язаних із цим соціяльних наслідків (звільнення значної частини кількости працівників, необхідности переселення міста Славутич, існування якого втратить сенс). Ця частина проблеми викликає найбільше запитань практичного, структурного й наукового характеру, що значно утруднює як саме її вирішення, так і переговори із донорами щодо її фінансування. Однак варто зазначити, що саме існування об'єкту „Укриття" разом із працюючими поруч іншими бльоками станції становить найбільшу об'єктивну небезпеку як для України, так і для Европи. Між тим, вирішення якраз цих питань покищо тоне у мряці нескінченних конференцій та переговорів.

Інша точка проблеми — це необхідність будівництва потужностей для енергосистеми України, які б замінили ЧАЕС. Україна не може дозволити собі закривати ЧАЕС, доки вони не стануть до ладу, без того, щоб її енергосистема не перебувала майже постійно у критичному стані, як, наприклад, минулої осені.

І тут, не зважаючи на більшу практичну узгодженість питання, становище країн-донорів також далеке від конструктивного. Досить сказати, що за результатами останніх переговорів Україна спромоглася отримати „цілих" 39 (!) млн. дол. на чорнобильські проблеми...

Дискусії без кінця

Політична гра та спекуляції навколо проблеми чорнобильської допомоги Україні розпочалися відразу ж по прийнятті рішення про допомогу. Сама проблема Чорнобиля відійшла на другий плян на тлі нескінченних дискусій, у які втручалися усі, кому не було лінькі. Дискутувалося кількість необхідних Україні фондів, те, як їх витрачати, які компенсуючі потужності для України потрібні, необхідність енергозаощадження в країні, безліч інших питань... Все це супроводжується постійними спекуляціями щодо рівня української корупції й пов'язаних із цим витрат грошей, яких ще ніхто й не думав надавати. Звичайно, перераховані проблеми мають своє значення й вагу. Але політиканська балаканина на тлі дійсної ядерної небезпеки, постійної загрози розвалу нашої енергосистеми та щорічних витрат України на Чорнобиль у розмірі від 15 до 20 відс. бюджету країни все ж таки трохи дратує. Вона дратувала б значно більше, якби не була зумовлена низкою політично-економічних суперечностей, коріння яких лежить усередині самих країн-донорів значно більшою мірою, ніж в Україні.

Для західніх лідерів це було внутрішньополітичним питанням. Але поступово антиядерна істерія затихла, а згодом з'ясувалося й приблизна сума фондів (2, 5-4 блн. дол.), що її мали надати Україні. І тоді в дію вступили інші фактори. Між країнами-донорами розгорілися суперечки, пов'язані з кількістю, спрямованістю та самою доцільністю цього фінансування. Результат не забарився й полягає в тому, що від конференції до конференції Україна отримує якісь крихти, схожі на останні 39 мільйонів. На цьому тлі Росія, яка також вважала себе серед „донорів" і яка як правонаступниця СССР може вважатися одним з винуватців самого існування ЧАЕС, останнім часом взагалі відмовилася брати участь у розв'язанні цієї проблеми. Цей факт демонструє послідовність нової російської політики щодо України, яка полягає у відвертому економічному тиску, що не прикривається вже навіть балаканиною про „спільну долю" та „братню дружбу".

Сутність такої політичної „штовханини" довкола Чорнобиля полягає як у дії тривалих факторів, так і в перебігу останніх подій, головним чином, поза Україною. Це й неможливість для західніх лідерів пояснити своїм громадянам необхідність фінансування України, коли ті через 10 років почали забувати Чорнобиль. Це й політично-еконо-

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

Грошевий аспект нерівного розподілу

Нерівний розподіл грошей може збудити нашу цікавість, коли бажаємо порівняти своє матеріяльне становище зі становищем інших. На жаль, не дуже легко в Америці щось довідатись, бо, згідно з неписаними правилами доброї поведінки не слід прямо запитувати навіть найкращого приятеля, скільки він заробляє, скільки відкладає і скільки призбирав майна. Залишається, отже, самому виробити собі оцінку маєткового посідання даної людини. До цього завдання слід підходити обережно, бо, як то кажуть, „не все є золотом, що блищить". Можна відкрити, що користувач майном ще не є повним власником. Він ще сплачує мортгедж на хату і позику на авто, платить ратами хатнє устаткування, а бюджет біжучих витрат балянсує маніпуляцією кредитними картками. І тут не так важко відкрити існування нерівного розподілу грошей між людьми, бо ті, що потребують і позичають, мають додаткові видатки у формі процентів. А ті, що одержують проценти, мають джерело доходу, бо „гроші роблять гроші".

Коли ідеться про особисті фінанси, то напрошується пояснити ментальність пересічного американця. Для нього таємниця особистого фінансового становища є важливим чинником у хвилини скрути. Він не хоче, щоб про його невдачу довідувалися інші. У випадку ж добробуту він побоюється, що люди можуть бути заздрісні і навіть сердиті, коли довідаються про його успіх і доходи.

Але бувають особи з іншим наставленням. Вони саме рекламою свого багатства намагаються здобути для себе признання в суспільності. А люди в крайній потребі свідомо звертаються за допомогою, не згадуючи тут безмаєтних, що є „професійно на велфері".

Проблему розподілу грошей розглядає книжка п. з. "Money — who has how much and why", що появилася вторік у Видавництві „Скрайбер". Автором є Andrew Hacker — професор політичних наук Квінс коледжу у Ню Йорку. У своїй книжці він стверджує, що „величезний фінансовий поділ відокремлює американців" в поодиноких групах і загально. Для обчислення доходу і майна він використав доступні джерела інформації — офіційну статистику, річні звіти корпорацій, аналізи професійних журналів тощо. Зібраний матеріял автор упорядкував за професіями і родом праці, расами, імігрантами, чоловіками і жінками. У підсумку загального фінансового стану завважує, що дохід американців значно зменшився за останніх 10 років. Все ж таки деяким людям поводиться краще. Домашні господарства (house holds) з доходом 1 мнл. дол. у 1995 році перейшли число 68,000... А бідні в Америці? Вони стали ще біднішими. І коли досі платники податків сердилися на родини, які одержували публічну допомогу, то майже не турбувалися привілеями багатіїв. Обчислюють, що в 1966 році було 137 американців з майном від одного до 19 блн. дол. А тому, що колесо щастя не стоїть на місці, зі списка тридцяти найбагатших родин у 1918 році задержалося лише три, а саме: Рокефеллери, Форди і ДюПонти. репрезентовані жменькою нащадків. Одною з причин цієї ситуації можна б вважати факт, що родини розвиваються скоріше, ніж росте родинне майно. У висліді щораз менше доходу припадає на особу. Про це відомо нащадкам ДюПонта, яких є 1,700 осіб!

У нашому сторіччі медицина була найкраще платним зайняттям в Америці. Але ще вищі заробітки мають торговці валютою та інвестиційні банкіри. В лікарській професії бракує можливости ділитися грішми з розрахувань (settlements) і пошкоджень, що деяких адвокатів робить мільйонерами. Число правників постійно зростає, однак їхній дохід не зменшується, бо корпорації і бізнесові установи згідні платити кожну ціну правничих послуг. У світі музики, кіна, як теж спорту, існує „система зірок". Їхнє число з природи обмежене. Вони на вершинах кар'єри своєю популярністю звертають на себе увагу, одер-

(Закінчення на стор. 3)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Взірцева школа і село в Львівській області

В Україні я була вже багато разів і все відкривала щось нового, щось цікавого. У 1997 році вчителька на ім'я Володимира запросила мене до її села побачити новозбудовану школу.

В умовлений, гарний соняшний день заїхало авто і за 20 хвилин зі Львова була я під хатою Володимири. По короткій і смачній перекусці пішли ми до школи, а як зближалися, я очам своїм не хотіла повірити, щоб у селі пишалася така велична будівля. Це вісімкутний двоповерховий будинок, зі сімома входами і виходами. Як ми ввійшли в середину, я відразу зауважила, що тут добрий господар, якого, на жаль, не могла запізнати, бо був у роз'їздах за грішми для викінчення школи. Про це повідомила мене жінка директора і перепросила, що вона його заступить і покаже мені школу.

Ми почали від першого поверху. Кляси просторі, ясні, з одним великим вікном. В кожній клясі підлоги паркетові, стіни на півтора метра оббиті в декотрих клясах керамічними плитками, в інших дошками. В кожній клясі — столики і крісла. На обох поверхах руханкові залі, з тим, що на долішньому поверсі заля дещо більша і більше приладів до руханки (драбини, линви, сітки).

Перша кляса на партері відділена від усіх кляс коридором, де є приміщення на плащі і взуття та лазничка. З цього коридору входиться до порожньої кімнати, а від неї наліво і направо — двері. Наліво — це кімната для навчання, так, як усі, простора, з великим вікном і паркетовою підлогою, столики і крісла. Направо з першої кімнати — заля для спання. Тут приємно вразила мене підлога. Паркети уложені через середину кімнати від дверей до кута — ніби хідник, а по боках — в шахівницю. На другому кінці цього партеру — їдальня для всіх дітей, коло неї кухня, де рівночасно дівчата будуть вчитися варити.

Підвал ще не викінчений, але призначений на всяку майстерню, де діти будуть вчитися, залежно від їх зацікавлень. Всюди чистенько, бо, як директорова сказала, в День Незалежности, 24-го серпня, буде посвячення, на яке мають приїхати високі гості.

З вікна їдальні директорова показала, що від огорожі, що замикає шкільне подвір'я, тягнеться поле, на якому родичі дітей будуть управляти все, що потрібне для кухні. Після того жінка, молода й симпатична, запросила мене до кляси на поверсі. Там застала я чотири вчительки і 20 учнів (хлопці і дівчата) вищих кляс.

Учні привітали мене співом, а відтак майже кожна дитина з відповідним віршем і квітами підходила до мене. Після моєї подяки дітям Володимира попросила мене розказати всім присутнім, чому ми опинилися в Америці, а я дискретно запитала, чи маю говорити все одверто? Відповідь була: „Прошу не скривати нічого, нехай діти знають, що тоді діялося". Розказала про нашу втечу перед большевицькою навалою, що затягнулось дещо довго, але дивно мені було, що діти не дрімали, а слухали. Після того я підписувала книжки, призначені для роздачі дітям, а це „Вчителька", авторки-партизанки Світлик-Дмитренко, та „Меч і книга" автора В. Барагури. Ці книжки я передрукувала в Україні і роздала (45,000) по школах, церквах і військових скупченнях (Військова Академія і на кораблях).

Відтак діти розділилися — по одному боці кляси дівчата, по другому хлопці — і перекликувалися собі співом. Після роздачі книжок, попращавшись, ми розійшлися.

В дорозі до хати Володимира розказала, що в селі є пекарня, молочарня, робітня керамічних плиток і на викінченні слюсарська майстерня, а також голова Управи села обіцяв відновити дорогу через село, яка сполучить Львівську дорогу зі Стрийською.

В хаті при обіді мала розмову з о. Іваном, парохом цього села, який рівночасно обслуговує й сусіднє село. Отець Іван сказав, що до цього року село було православне, а тепер перейшли на католицьке. Він жалівся, що чомусь люди не дуже приходять до церкви, але зі сусіднього села дуже задоволений, в неділі церква переповнена вірними, навіть коли заповість на пополудне якесь засідання, Молебен, люди громадно приходять. Пробував він різними способами заохотити своїх парафіян приходити на відправи до церкви і вірить, що незабаром це йому вдасться. Люди працьовиті, здібні, створили в селі такі майстерні, що й сусідні села їх наслідують.

Якщо б таких сіл було більше, тоді загальний стан в державі став би кращий.

Ми уболіваємо над українською мовою в Україні, перш за все ми повинні апелювати до Верховної Ради, щоб виплатили людям платні, щоб мали за що купити кусок хліба. Як люди не будуть голодні, будуть думати про все інше, тоді й мова буде на першому місці!

Марія Крижанівська
Рочестер, Н. Й.

Надія Волинець,
Бережани

Золоті рядки ювілейних пошанувань Б. Лепкого

III

Все, що відбувалося 2-го листопада у Львові і присвячувалося лепківському ювілеєві, носило на собі благородну печать особистого втручання і особистої відповідальности голови Ювілейного комітету начальника департаменту культури обласної адміністрації, голови товариства „Просвіта", лавреата державної нагороди ім. Т. Шевченка Романа Лубківського, який благословляв своїми вступними промовами кожне дійство, як напередодні благословив і підтримав письменника Р. Коритка і фотохудожника, лавреата державної нагороди ім. Т. Шевченка В. Пилип'юка у справі видання художньої брошурки „Богдан Лепкий", що стала несподіваним дарунком для святочної громади.

4-5-го листопада відзначення 125-літнього ювілею Б. Лепкого відбулося в Києві. Республіканський комітет на чолі з Іваном Драчем передбачив ряд цікавих імпрез, частина яких вже відбулася в жовтні. Зокрема, Державний Літературний Музей в Києві (директор Г. Сорока) разом з Національною комісією з питань повернення культурних цінностей в Україну (голова О. Федорук) організували величаве відкриття виставки із власних фондів, фондів Музею Лепкого у Бережанах та переданих д-ром Смиком лепківських книг та матеріялів. Музей Книги і Друкарства розгорнув виставку з приватної колекції заступника голови Республіканського комітету професора Ф. Погребенника. Аналогічно влаштовувалися виставки до ювілею письменника в усіх бібліотеках Києва, а також Тернопільщини, Івано-Франківщини, Львівщини. В Національній парляментарній бібліотеці України виставка стала місцем проведення літературного вечора „Ступаю в світ з бажанням волі" з участю проф. Ф. Погребенника, д-ра Смика, директора видавництва „Дніпро" Т. Сергійчука.

Офіційні ж святкування розпочалися науковою конференцією в Інституті літератури Національної Академії Наук України. Про значення творчости Б. Лепкого говорили академік М. Жулинський, письменник О. Лупій, професори О. Мишанич, Ф. і В. Погребенники, В. Смілянська, Н. Смілянська, Н. Шумило, Г. Вервес, д-р Р. Смик, заступник голови Національної комісії у справах повернення культурних цінностей Валентина Врублевська.

А в будинку колишньої Центральної Ради відбувся святочний вечір, який відкрив І. Драч. Слово про Б. Лепкого виголосив Ф. Погребенник. З привітаннями виступили заступник Тернопільської обласної адміністрації В. Литвинчук, голова Тернопільської Спілки Письменників Петро Тимочко, письменник Р. Лубківський, д-р Р. Смик, поет з Чернігова Станіслав Реп'ях, представник амбасади Польщі В. Йоньц. Святочний концерт будувався на творах ювілята у виконанні народних артистів України Дмитра Гнатюка, Фіцича, Лариси Кадирової, акторів Львівського Академічного Театру ім. М. Заньковецької, студентів Державного інституту театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого, національної капели України „Думка" (диригент Є. Савчук) та співачки і композитора Ярослава Мазуряк.

А для 5,000 українських читачів справжнім ювілейним дарунком став двотомник творів письменника, підготовлений до друку професорами Ф. і В. Погребенниками, виданий Видавництвом „Наукова Думка" завдяки фінансовій підтримці д-ра Р. Смика. Тому на презентації двотомника у книгарні видавництва на адресу всіх, хто доклав зусиль, щоб твори Б. Лепкого повернулися в Україну, звучали щирі слова признання і подяки з уст директора Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАН України М. Жулинського, директора видавництва Алексєєнкова, директора Музею Б. Лепкого у Бережанах Надії Дирди. Тут же представлено ще одну спільну працю науковця Ф. Погребенника і жертводавця д-ра Р. Смика — видану книжечку Б. Лепкого „Посвяти В. Стефаникові".

9-го листопада ювілейні імпрези знову перенеслися на галицькі терени. У с. Цигани на Борщівщині, де бували відомі українські письменники І. Франко, А. Чайковський, Б. Лепкий, відслонено пропам'ятну таблицю і зорганізовано святочний концерт у Борщові. Як підсумок розлогих святкувань на Івано-Франківщині, які відбулися при активній участі голови Клюбу творчої інтелігенції Уляни Скальської у Черчу, Жовчеві Рогатинського району, Яремчу, Розтоках, де відкрито пропам'ятну таблицю письменникові, Коломиї та інших містах, обласний комітет зорганізував величавий ювілейних вечір в обласному драматичному театрі. По береги виповнена заля піднесено зустрічала слово про Б. Лепкого, проголошене академіком В. Качканом, заступником голови адміністрації В. Скрипничуком, д-ром Р. Смиком, головою обласної письменницької організації Я. Дорошенком.

(Закінчення на стор. 3)

МІНІСТЕРСТВО Агропромислового Комплексу України плянує у 1998 році збільшити врожай зернових до майже 40 млн. тонн, цукрових буряків до 26 млн. тонн і соняшника до 3 млн. тонн, повідомив міністер АПК Юрій Карасик. В загальному ж урожай має бути вищим, ніж в минулому році, на 10-15 відс. Міністер, однак, зазначив, що ці пляни можливо здійснити лише за сприятливих умов. Як відомо, сільське господарство в Україні дуже неефективне. Зберігається колгоспна система, а господарства відчувають гостру нестачу відповідної техніки і пального.

Політичний...

(Закінчення зі стор. 2)

мічна заангажованість урядів Заходу. Сюди ж можна віднести й політичні протиріччя між ЗСА та ЕС, а також усередині ЕС, які подекуди мають принциповий характер. До нових факторів можна віднести нестабільність та лихоманку на світових фондових і фінансових ринках, що відволікає ресурси, та пожорстокішання російської економічної політики щодо України. Можливо, тут є намагання вплинути на економічну й фінансову ситуацію в Україні, про що свідчать нещодавні спроби „повалити" українську валюту, а також чутки, що ходили у деяких колах Києва, про конфлікт, що буцімто стався між Людмилою Кучмою та Гіллярі Клінтон у Львові через жидівське питання. Конфлікту такого не було, але наявність чуток можна розглядати як спробу вплинути на відносини українських лідерів зі світовими фінансовими колами напередодні виборів...

Хаос інтересів

Усе це важко поєднати в якусь систему, але у такому хаосі інтересів та політичних прагнень втрачається можливість конструктивного вирішення для України чорнобильського питання. Усі вони існують у різних площинах із проблемою практичного закриття станції й практичної добудови реакторів для заміщення. Здається все очевиднішим, що Україні доведеться шукати ресурсів на вирішення цих проблем самій. Якщо політики й фінансисти Заходу поводитимуться так і надалі, Україні залишається заявити, що ЧАЕС буде працювати доти, доки не заробить на власне закриття й утилізацію, й зняти цю проблему з міжнародного розгляду, щоб не відволікати на зайве зусилля наших політиків та дипломатів.

Конференція Братства св. Апостола Андрія Первозванного

Дня 13-го грудня 1997 року у свято Апостола Андрія Первозванного в приміщенні духовної семінарії (Андріївська церква) відбулась VII звітно-виборча конференція Українського Православного Братства св. Апостола Андрія Первозванного.

На конференцію прибули близько 30 делегатів з 14 регіонів України, був присутній голова Українського Православного Товариства св. Апостола Андрія Первозванного Михайло Герець.

Конференція почалася з молитви і благословення отця Олексія. Братство вшанувало добрим словом та хвилиною мовчання пам'ять вбитого одного із засновників братства Володимира Кательницького та його мами.

Зі звітом виступив голова братства Олександер Гудима. Він розповів, що основна праця братства полягала у вивченні стану справ братства та Церкви Київського Патріярхату на місцях. Члени братства побували за звітний період тричі в Чернігові (у справі захоплення храмів Бориса та Гліба, Катеринівської) Полтаві, Харкові, Львові, Луцьку, Чернівцях, Запоріжжі, Енергодарі (Запорізька область), Бобровиця (Чернігівська область), Ставище (Київська область). Також організовано акції протесту: пікетування у Дніпропетровській адміністрації, російської амбасади у Києві та Верховної Ради в Києві у зв'язку зі захопленням українського собору в Ногінську Московської області (Росія) військовиками. Російському амбасадорові передано лист Патріярха Філарета.

Голова братства зорганізував зустріч Патріярха Філарета із заступником міністра закордонних справ України Антоном Бутейком. Наслідком зустрічі була нота протесту МЗС України амбасаді Росії в Києві щодо подій в Ногінську. Голова представляв братство на 2-му Світовому форумі українців та на урочистостях з нагоди 75-річчя автокефалії, а також брав участь у заходах канонізації Петра Могили.

Беручи участь в міжнародних конференціях „Християнська мораль та військовий обов'язок", „Моделі церковно-державних відносин країн Західної Европи і ЗСА", панелях „Релігія і влада", що організовував Фонд Конрада Аденауера.

У Верховній Раді зареєстровано дві депутатські групи: „За єдину Помісну Церкву" та „В підтримку традиційних і канонічних Церков". Виявлено, що остання складається із комуністів та соціялістів, отримавши благословення Митрополита Володимира Сабодана та римо-католицького священика.

За звітний період відбулося п'ять засідань братства для обговорення поточних проблем.

Поширено друковану інформацію незалежного Українського Центру Політичного Маркетингу про стан та ролі Українських Церков.

На півгодини конференцію перервано на Службу Божу, котра відбулася на вулиці, на сходах Андріївської церкви з нагоди свята Апостола Андрія.

Братство разом з іншими громадськими організаціями ініціювало заміщення політичних партій демократичного спрямування на період виборів із висуненням спільного кандидата у мажоритарних округах.

Потім виступили: Михайло Григорович (Київ) критикував голову за те, що мало радився з управою братства; Сергій Знаменський (Полтава), молодий керівник, розповів про регіональні проблеми; Дмитро Симоненко (Запоріжжя) — про судову розправу за храм із владою; Лідія Яценко (Дніпропетровське) — про домагання мати храм, який тепер є зачинений; Валерій Міщук (Тернопіль) — про проблеми стосунків автокефалістів та Київського Патріярхату; Євген Симонович (Волинь) — про проблему об'єднання Церков; Інесса Вагнадзе (Чернігів) — про стосунки Церкви і влади; Анатолій Троян (Івано-Франківське) та Софія Бойчук (Стрий) — про проблеми Церкви в Галичині.

Працю голови братства визнано задовільною.

Головою братства на наступні два роки переобрано Олександра Гудиму, його заступниками А. Трояна, І. Вагнадзе, М. Григоровича.

Братство своїм рішенням заснувало нагороду св. Апостола Андрія Первозванного. Першим лавреатом премії став поет Леонід Федорук.

Нагорода має девізу: „За віру, любов, благодійність та зусилля у розбудові Помісної Української Православної Церкви".

(Закінчення на стор. 4)

Грошевий...

(Закінчення зі стор. 2)

жують світове признання і стають мільйонерами. Виглядає, що в майбутньому зірки будуть надалі сяяти, а право і медицина, як теж висока освіта, зменшать добре платні кар'єри попередніх поколінь.

У розділі книжки про іміграцію є таблиця, яка подає „середній" (median) дохід домашніх господарств за країною походження". Більшість людей походить з Европи, а в Америці жили принаймні три покоління. На першому місці, серед країн походження, є Росія — з 46,000 дол. доходу. На 15 місці знайшлася Україна — з 34,000 дол. а на останньому, тобто 30 місці, Франція — з 31,000 дол. Додаймо до цього, що Україна встановилася перед Англією, Швецією, Німеччиною, Голляндією, Францією і 10 іншими країнами. Книжка підкреслює позитиви, які іміграція вносить в економічне життя ЗСА. Пересічний імігрант виявляє енергію, завзятість і зусилля зберігати ідентичність, готовий працювати за найнижчу винагороду і свідомий соціяльного нерівного розподілу грошей. Для нього, однак, важливе, що тут є саме слушна нагода скоріше вийти з убогости, ніж в іншій країні. Але не всі імігранти чорнороби, бо між ними є теж підприємці — антрепренери, професіонали зі знанням і практикою, яких замало серед американців. Наприклад, ключевим джерелом фізиків і математиків для потреб індустрії і науки є Тайван і Корея, а віднедавна — Росія і ...Україна!

Золоті рядки...

(Закінчення зі стор. 2)

Так же щиро і тепло вітали слово Богдана Лепкого у виконанні народних артистів України Христини Фіцалович, Михайла Кривеня, заслуженого діяча культури М. Сливоцького, заслуженого артиста України Р. Іваницького, акторів театру, студентського хору Прикарпатського Університету, хору катедрального собору, артистів і камерної оркестри фільгармонії, композиторки і виконавці Ярослави Мазурак з Бережан. Слід сказати, що Я. Мазурак до ювілею видала, при фінансовій підтримці українців з діяспори Теодозія Пришляка і д-ра Смика, свій перший звукозапис „Які квіти любови" з власними піснями на вірші Б. Лепкого, а також взяла участь у всіх ювілейних концертах, ювілейних вечорах — у Києві, Львові, Тернополі, Івано-Франківському, Бережанах. Багато шанувальників творчости Лепкого одержали в дарунках збірники її пісень „Вітер рідного Поділля" та збірник пісень „Звук підгірської трембіти" Івана та Амалії Фіцаловичів, які видав у Чикаго д-р Р. Смик. До ювілею він також присвятив і видання особисто упорядкованої третьої книги „Повернення в Україну Богдана Лепкого", яку разом із двотомником щедро передавав у бібліотеки, навчальні заклади, науковцям-лепкознавцям.

Міністерство Зв'язку України відзначило 125-ліття Б. Лепкого випуском ювілейного коверту з маркою, спецільне погашення якого відбулося 9-го листопада у Бережанах та Києві.

Публікації лепківських матеріялів побачили світ у різних періодичних виданнях. Вийшли спеціяльні випуски літературно-мистецьких альманахів „Українська мова і література" (Київ), „Русалка Дністрова" (Тернопіль), „Жайвір" (Бережани), часопис „Літературна Україна". Музей Б. Лепкого у Бережанах ювілейний рік Лепкого відзначив випуском календарика з портретом письменника, путівника по музею, бібліографічного покажчика (у співавторстві з обласною науковою бібліотекою) та значків.

Сьогодні, коли стихає святочний настрій, в пам'яті зафіксувалося ось це широке полотно вражень, гаптованих його словом, пісню. А ще гаптованих людською нетлінною пам'яттю, любов'ю, що так довго чекала на свій всеукраїнський вияв великому поетові. Вона стала ствердженням пророчих слів І. -Б. Антонича: „Аж раптово над ним промайнуло старосвітське: 'Не ввесь я умру'".

ПОДЯКА

З приємністю і вдячністю повідомляємо, що 11-го грудня 1997 року Львівська Наукова Бібліотека ім. В. Стефаника Національної Академії Наук України отримала перший внесок в сумі 20,000 дол. з фондів зібраних для бібліотеки Українським Народним Союзом під кермою предсідника Уляни Дячук. Отримані гроші використано на передплату літератури та реставрацію книг.

Висловлюємо щиру вдячність усім добродіям, які причинилися до допомогової акції і бажаємо веселих свят та усяких гараздів в новому році.

Л. Крушельницька,
Директор ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України

P. S. Шукаємо спонзорів, які вклали б фонди на ремонт п'ятьох заль. Залі дісталися бібліотеці від обласної друкарні у дуже знищеному стані. Пляннуємо надати кожній залі ім'я жертводавця. Кошт відднови кожної залі — 15,000 дол.

Гостина св. Миколая в „Нашій Українській Рідній Школі"

Під час науки в НУРШ у Філядельфії чутно було срібний спів дзвіночків, веселий гомін дітвори. По клясах з анґеликами, з доброю посмішкою, проходив св. Миколай. Чемним дітям (а на той час всі були дуже-дуже чемні), роздавали анґелики дарунки св. Миколая. Веселою піснею „А хто, хто Миколая любить" та колядками супроводжували ці відвідини всі учні. І чи могла втриматись дітвора, щоб не поласувати цукерками від св. Миколая?

А в останню передріздвяну шкільну суботу св. Миколай відвідав також і вчительські збори, на яких була приготована смачна перекуска з традиційною кутею.

З наступаючими Різдвяними святами та новим роком привітали вчителів, дирекцію та всіх працівників школи: голова Шкільної Ради Богдан Гасюк, Микола Лютий — президент УОКЦентру, Орися Гевка — екзекутивний директор УОКЦ. Вони бажали всім працівникам НУРШ добрих успіхів та дякували за співпрацю.

З святочним словом звернувся директор НУРШ д-р Олександер Лужницький, який коротко дав підсумки відходячого року і подякував катехитові школи о. Романові Паньковi за молитви за нас всіх та учнів, голові Батьківського комітету Дарії Лашин за добру працю та організацію свята св. Миколая, працівникам бібліотеки, вчителям і працівникам школи, кожний з яких у своїй ділянці вносив посильну працю в спільну справу — засвоювання любови наших дітей до української школи, до всього свого рідного. І закінчив д-р О. Лужницький словами: „Ми йшли за своєю культурою впродовж 40-45 років, плекали її тут, міцніли духово. Я хочу, щоб наші діти, яких ми маємо 320 в школі, взяли ті надбання, що ми могли взяти за всі ці роки без України. Все, що ми робимо, ми робимо заради наших дітей".

В гарній, приємній родинній атмосфері закінчилось колядками це свято, щоб далі продовжувалось воно в кожній українській родині за нашими традиціями. Бо це ж є невід'ємний елемент виховання нашого підростаючого покоління, елемент тісної співпраці школи і родини.

Галина Клюк-Дзівак

Віра Комарницька-Писарівська

У пам'ять Громенка — командира УПА

(З приводу появи книжки І. Йовика „Нескорена армія")

Гриміло громами залізо,
Горіло небо і земля,
Горіли тривожні села,
Кричали мати і дитя.

Жорстокість пощади не знала,
Шалів кат України — пекельна потвора.
У вогні кривавої машини
Судили ворога лицарі УПА.
В нерівному бою — жертва свята,
Молоде життя — посвята дорога.

Ой, недовго
Ходило сонце по верхах.
Ридала мати:
Ой, не поверне син кучерявий
Громенко — командир УПА.

Дві кулі тіло прошили,
Третя — остання — свята...
Вірна подруга пістоля
Доторкнулась чола...

Шуміли ліси,
Сина в дорогу останню
На шпилі гір провожали.
Глянув ще раз на матір свою,
В синяву злетів
Упівських журавлів стрічати.
Вічну славу леґенда співає
Синам лісів — лицарям УПА.

Василь Харик-Буковинський

Колискова для Богдана

(мелодія пісні про Довбуша)

Ой, Богдане, Богданчику, гей,
Мій малесенький синочку,
Заграй пісню в сопілочку.(2)

Хай лунає понад гори, гей,
Над лугами Чорногори
Розбудить нічні простори.

Зорі й місяць з неба сяють, гей,
Всі сузір'я ясно сяють й
Нам проміння посилають.(2)

Скільки тих зірок на небі, гей,
Тисяч сто зірок на небі
Лиш одна у Вифлеємі.(2)

Як Різдво зимою прийде, гей,
Як Різдво у січні прийде,
Вона знов на небі зійде.(2)

Будуть всі колядувати, гей,
Колядки гарно співати й
Сина Бога прославляти.(2)

Ой, Богдане, Богданчику, гей,
Мій малесенький синочку,
Треба вчити колядочку.(2)

Зараз ж спи малий синочку, гей,.
Спи серденько у куточку,
Я навчу тя колядочку.(2).

ПРОБУЮЧИ БЕЗУСПІШНО МИНУЛОГО року чинити опір ґльобальному договорові в справі земного потеплення та іншим заходам охорони довкілля, американська автомобільна індустрія посилила свої наукові дослідження, щоб створити нові та більш видайні на пальне автомобілі. Автомобільне виробництво Дженерал Моторс, яке досі досить скептично задивлялося на потребу таких авт, у неділю, 4-го січня, представило декілька прототипів середньої величини авт, які робитимуть 60 - 80 миль на ґальон пального, та заявили, що один із проєктів буде готовий до масової продукції вже у 2001 році, а наступний у 2004 році. З цього приводу згадане виробництво звернулося до Уряду за державні субсидіями, включно зі зменшенням податків і державними спорудами приладів для перезарядження електричних авт. Про проєкти нових моделів авт заговорила також фірма Форд та інші.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

„Кримська Світлиця" про довідник УСЦАК

Газета „Кримська Світлиця", що виходить в Симферополі, столиці Криму в Україні, в числі з 12-го грудня 1997 року помістила обширну й прихильну рецензію, ілюстровану відбитками книжки і деяких світлин про довідник УСЦАК „На Олімпійських хвилях", що її написав спів-редактор „Кримської Світлиці", історик Григорій Рудницький. В рецензії п. з. „Цінний довідник" в розділах: „Там за океаном", „З літопису змагань", „На поміч Україні", „Як Оксана Баюл віддячила добродійникам", автор на підставі матеріялу в довіднику, дуже прихильно й обширно інформує читачів тієї цінної газети про корисну діяльність УСЦАК, починаючи від його заснування в 1955 році до сучасних років.

Розділ „З літопису змагань" ред. Рудницький започаткував таким слушним твердженням: „Відразу зауважимо: на наше глибоке переконання, вся довголітня і доволі плідна діяльність Української Спортової Централі Америки і Канади з її організаторським досвідом та іншими набутками є невід'ємною частиною всеукраїнського спортивного руху другої половини двадцятого століття. Тим-то, дивлячись під таким кутом зору, „Пропам'ятна книга" і збірник „На Олімпійських хвилях", являють собою довідкові видання осібного роду — вони долучають до зведеного літопису вітчизняного спорту надзвичайно цінні сторінки його історії. Що ми знали за тоталітарного режиму про українські змагання в закордонні? Абсолютно нічого. Тим часом, там відбувалися дуже поважні ігри, якими тепер маємо право пишатися і ми на батьківській землі..."

В розділі „На поміч Україні" подані факти вагомої підтримки, що її приділював УСЦАК для відродження спорту в Україні, олімпійським збірним України, фігуристці Оксані Баюл.

В кінцевому розділі „Мала енциклопедія" ред. Рудницький написав: „Мабуть, так можна охарактеризувати у загальному довідник 'На Олімпійських хвилях'. З нього наш читач довідається про структуру Української Спортової Централі Америки і Канади. У виданні названо всі спортивні осередки — „Львів", „Черник", „Україна", „Чорноморська Січ", „Тризуб", клюби Спілки Української Молоді та інші товариства і клюби. Подано також багато статистичних викладок, пов'язаних з основними змаганнями. Окремими розділами наведено матеріяли про історичну поїздку збірних УСЦАК влітку 1991 року в західню Україну та про зустріч збірних команд України й УСЦАК, що відбулася 27-го червня 1992 року на стадіоні університету Ратґерс в містечку Піскатавей у штаті Ню Джерзі. (Це помилка. Має бути замість УСЦАК, ЗСА, тобто Америки, і в 1991 році — О. Т.) Дуже пожиточною для дослідника українського спорту в зарубіжжі є сумлінно опрацьована, докладна шахова інформація, яку призбирав д-р Орест Попович. Довідник 'На Олімпійських хвилях' підготував авторський колектив у складі пресового референта Омеляна Твардовського, голови Управи УСЦАК Мирона Стебельського, Олеся Напори, Ореста Поповича, Романа Ракочого, Олександра Скоценя, Володимира Кізими, Зенона Голубця та кількох інших спортивних діячів, які під своїми матеріялами поставили тільки ініціяли", — закінчив свою рецензію ред. Г. Рудницький.

Як ми вже згадували раніше, довідник „На Олімпійських хвилях" дослі заслужив на дуже прихильні оцінки і рецензії у Львові, Києві, як теж в діяспорі. При цій нагоді ще раз пригадуємо, що ще залишилося обмежене число „Довідника", який можуть набути симпатики українського спорту. Замовлення треба висилати разом з чеком в сумі 12 дол., що включає поштову оплату, на адресу: USCAK—dowidnyk 680 Sanford Ave Newark, N. J. 07106.

У сестер Полгар українське коріння

Під таким заголовком появилося в „Спортивній газеті" в Києві в числі з 6-го грудня 1997 року обширне інтерв'ю, що його провів відомий спортовий журналіст у Львові Іван Яремко (в „Спортових Вістях" „Свободи" в числі з 26-го грудня 1997 року, редактор І. Яремко був автором статейки „Український принц на шаховому олімпі") з матірю славних в шахах сестер — Жужі, Софії і Юдіт.

Користуючись допомогою ґросмайстера Адріяна Михальчишина, приятеля сім'ї Полгаровів, — пише ред. І. Яремко, — вдалося зустрітися з панею Кларою Полгар і розпитати її про шаховий феномен їхньої сім'ї, феноменальну обдарованість дівчат, кроки їх зростання. Це було неважко зробити, бо пані Кляра, як виявляється, добре володіє українською...

Далі ред. Яремко цитує слова співрозмовниці, яка на початку сказала: „Я закінчувала десятирічку в селищі Вілок, що біля Мукачево. Більшість школярок збирала в той час листівки, переписувалася з багатьма ровесниками, серед яких були і угорці. Якось в селище з Угорщини приїхала до своєї родини жінка, мама Лясло Полгара. Вона залишила адресу сина, ще одного, як тоді здавалося, потенційного кореспондента. Пам'ятаю, що свого першого листа я написала разом з мамою, бо соромилася наробити помилок угорською мовою. Потім я вступила на філологічний факультет Ужгородського університету. Під час навчання ми продовжували листуватися. А в 1965 році я поїхала до Будапешту, де ми вперше побачилися. Лясло інколи приїздив до Ужгороду. Минуло кілька років, і ми побралися. А 19-го квітня 1969 року у нас народилася Жужа... Шахівниця в нашій сім'ї посідала не останнє місце, бо чоловік полюбляв грати... Несподівано дочка захопилася грою. Чоловік почав водити її до шахового клюбу, а згодом вона стала брати участь і в турнірах... Чоловік за фахом інженер, але залишив роботу, вивчив психологію і став для дочок менаджером. Вдома у нас шахова бібліотека нараховує кілька тисяч книжок. У картотеці закладено більш ніж кільсот тисяч партій.

Звичайно, дівчата користуються персональним комп'ютером, з ними займалися і займаються відомі шахові наставники. З тої величезної роботи народилися й успіхи: Жужа стала чемпіонкою світу серед жінок. Юдіт входить у десятку кращих шахісток світу, гідно змагається з чоловіками. Можливо, найменших успіхів досягла Софія, але й вона належить до найсильніших серед жінок... Дім поступово пустіє. Жужа вийшла заміж і тепер живе в Ню Йорку. Її чоловік за фахом програміст. Софія тепер живе із своїм приятелем в Ізраїлі. Тільки наймолодша Ютка ще залишилася з нами. Але вона часто перебуває поза домом на турнірах, то я стараюся їздити з нею... Ми з Ясломом дуже щасливі, що у нас є такі хороші й розумні діти.

Іван Яремко
(„Високий Замок", Львів).

Конференція...

Продовження зі стор. 3.

З 1998 року визначатиметься два лавреати: один — братством, другий — за пропозицією товариства у свято Апостола Андрія в Києві у храмі його імені.

На конференції виступив Михайло Герець із побажаннями гараздів та розповів про працю Товариства св. Андрія в ЗСА.

Після конференції братчики побували біля могили Патріярха Володимира, вшанувавши його пам'ять покладанням квітів.

Н. Н.

Недавні...

(Закінчення зі стор. 1)

личезну внутрішню і зовнішню заборгованість державного і приватного секторів економіки, зловживання в банківській справі, корупцію. Відтак потрібні будуть глибокі економічні реформи. Це забере декілька років, тому регіон, швидше за все, не уникне соціяльних потрясінь.

Без української мови і книжки — не буде й української дитини!

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

пільних наук НАН України, яку прикрашав портрет Михайла Грушевського, першого Президента України та найвизначнішого її історика.

Доповіді конференції плянується видати окремою книжкою, щоб бодай частинно заповнити прогалину величезного браку підручників про досі мало досліджені теми української історичної науки та політичних наук для вищих шкіл навчання України.